

مجمع اسلامی دانشجویان دانشگاه سمنان
نشریه سیاسی، اجتماعی قاب شبیه ای
سال هفتم، شماره هفتم، اردیبهشت ۹۶

حکم توقیف نشریه قاب شبیه ای نقض گردید

خشم مردمی در دل و
آتش در دهن
آفتاب در محله و
فرشته ای در پیراهن
از انسانی که توانی
قصه های تو را بنم گرد
غم نان اگر بگذرد

امیر شایلو

اعتراض مردم در بلوای نان - سال ۱۳۲۱

سر مقاله

بعد از گذشت ۱۷ ماه از توقیف غیر قانونی توانستیم نشریه قاب شیشه ای را به دست شما دانشجویان عزیز برسانیم.

بعد از ویژه نامه روز دانشجو که در آذر ماه ۹۴ به چاپ رسید توسط معاونت فرهنگی-دانشجویی وقت آقای دکتر نصیری جلوی انتشار نشریه گرفته شد و با حکم کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه یکسال توقیف شد. با اعتراض به این حکمی که در شورای فرهنگی دانشگاه نایب گردیده بود به کمیته مرکزی ناظر بر نشریات وزارت علوم ارجاع شد. بعد از پیگیری چند ماهه، کمیته ناظر حکم صادره نقض گردید و کلیه روند برگزاری جلسات کمیته ناظر از ابتدا تا حکم نهایی را خلاف مقررات آیین نامه نشریات دانشجویی اعلام کرده است.

بیش از یک قرن از انقلاب مشروطه می گذرد ولی همچنان مسئولان ذی ربط یا از روی جهل و نادانی به مقررات و یا از روی سؤنیت و بر اساس منافع شخصی و جناحی جلوی چاپ نشریه دانشجویی را میگیرند و آزادی بیان را نقض میکنند تا تنها تکصدایی خودشان را بر فضای دانشگاه حکمفرما باشد. قانون و مقررات برای آن است که جلوی استفاده ایزاری و سلیقه ای افراد را نسبت به مسائل بگیرد.

مجمع اسلامی دانشجویان دانشگاه سمنان

نشریه سیاسی، اجتماعی قاب شیشه ای

سال هفتم، شماره هفتم، اردیبهشت ۹۶

مدیر مسئول و سردبیر: میثم غنیان

صفحه آرا: حسن نادعلیان

همکاران این شماره:

محمد حسین صندوق‌ساز، علی اکبر بیدقی، محمد رضا قلی پور

/majma_eslami

@majma_eslami

اقتصاد ایران بعد از انقلاب

علی اکبر بهدلی

پول دارند حق تحصیل را پیدا می کنند. در دولت آقای روحانی با توجه به بحران اقتصادی کشور و ظرفیت های موجود تقریباً عملکرد این دولت تا حد زیادی مثبت بوده است. اتفاقات حسنه ای و خروج از شرایط تحریمی فعال شدن مجدد واحد های تولیدی و نیمه تولیدی ثبت نرخ ارز و عدم ننگانه های ارزی علی رغم کاهش چشمگیر قیمت نفت به سطح ۲۰ دلار از جمله دستاوردهای این دولت بوده است.

طبق بیان رئیس کنفدراسیون صادرات ایران در طول چهار سال گذشته کاهش تورم از ۲۰ درصد به ۹ درصد و رشد اقتصادی ۳.۵ درصدی را در کشور شاهد بودیم.

ولی از جمله نقاط ضعف این دولت را رکود عمیق و حاکم بر اقتصاد که باعث شده دستاوردهای دولت در جامعه به خوبی نمایان نشود و همچنین غیر واقعی بودن نرخ ارز متناسب با تورم کشور اجازه افزایش صادرات را به صورت چشمگیری به اقتصاد نمانده است.

با توجه به اینکه طبقات فرودست اجتماعی اشتغال نیروی کار شاغل صنعتی و بخش های کوچک و متوسط به خاطر سیاست های سوء دولت قبلی که نگاه بسیار کمتری در این دولت استعمار پیدا می کند یکی پس از دیگری در معرض فروپاشی قرار گرفته. کانون اصلی تمرکز دولت و مسئولان اقتصادی سیاسی در زمینه توسعه و اشتغال بورس قرار گرفته شده است. با توجه به این که بیش از ۶۰ درصد بورس ایران در اختیار کسانی است که از طریق خام فروشی و تجارت پول و رانت خوری کسب منابع میکنند ازمنظر اقتصادی سیاست نگاه و رشد شرکت های بورسی به معنای آن است که که بخش های مولد و طیف نیروی انسانی مورد توجه دولت قرار نگرفته اما سه گروه ۱- بی سابقه ترین سطوح کسب درآمد و ثروت از طریق نفت (جیبی) مانند تلاش هایی که درعره پتروشیمی صورت گرفته و رقابتی شده است که در حال حاضر کردند از طریق رانت تجارت پول برخورداری های غیر عادلانه پیدا کردند؛ مانند بانک ها به خصوص بانک های خصوصی؛ ۲- آن هایی که از طریق خام فروشی کسب درآمد کردند؛ مانند فعالیتی در حوزه کانی های فلزی و غیر فلزی؛ تمرکز روی آن ها می شود که این عمل باعث به وجود آمدن توسعه خاصی در کشور نمی شود.

در حالی که دولت با حرکت به سمت بازاریابی ساختار نهادی به نفع مولد ها و نیروی ملی توسعه و اشتغال یعنی نیروی انسانی کشور، می تواند فرصت حراق العادی را به وجود آورد که این می تواند برای کشور، نیروی محرکه اعتدالی کیفیت زندگی مردم، افزایش توان رقابت اقتصاد ملی و رونق بخشی به فضای کتان کشور باشد.

در زمان جنگ دولت وقت جناب آقای میرحسین موسوی با نامه ای دناطلبانه به مجلس تقاضای تصمیم گیری درمورد دلار نفتی را به عهده قوه مقننه گذاشت که این عمل باعث شفاف سازی مهم ترین کانون های رانت در کشور شد. ولی چرا حال کانون های بحرانی در دولت های پس از جنگ که در زمینه اسناد بیوسه برنامه ششم قلا نوشته شده بود این دولت ها به تدریج محو شد چرا با گذشت سالان سال از انقلاب کشورمان آرمان ها و اهداف انقلابیان در انبوهی از مصلحت اندیشی ها و مصلحت طلبی ها گم شده است و کسی اجازه دخالت در آن را ندارد و غیره؟ در آخر به جمله ای بسیار جالبی از ژان ژاک روسو میرویم که می گوید: (قوی ترین شخص اقنقر قوی نیست که برای همیشه ارباب باقی بماند مگر اینکه قدرت خود را حق و اطاعت را تبدیل به تکلیف کند)

اقتصاد یکی از عوامل بسیار مهمی است که در انتخابات ریاست جمهوری مورد توجه قرار میگیرد و حالا نیز با توجه به بحران اقتصادی کشور در انتخابات پیش رو نگاه ویژه ای از سوی کاندیدا به آن می شود.

سیاست های اقتصادی دولت های پس از جنگ به سمت سیاست هایی می رود که نفقات بازار آزاد (نولیبرالیسم) به سبزی در آن دانه و سیاست ها به گونه ای شکل گرفته که اقتصاد نه به عنوان یکی از عوامل سیاست های دولت بلکه به عنوان اصلی ترین عامل سیاست ها به شمار می رود و به نوعی تأثیر زیادی بر دیگر عوامل می گذارد همان طور که آدام اسمیت از نظریه پردازان اقتصاد آزاد گفته است: (به جای تنظیم یک سیاست اقتصادی یک اقتصاد سیاسی باید تنظیم شود).

در زمان جنگ با روی کار آمدن دولت میرحسین موسوی با وجود تنش های بسیار زیادی که از سوی جنگ به ملت و دولت می شد و دولت وقت در شرایط سختی امور کشور را در دست گرفته بود با توجه به این که اکثر عوامل موثر بر نرخ رشد تولید ملی منطقی عمل می کردند صرف نظر از وجود شرایط جنگی بالاخرین رکورد های تاریخ اقتصادی بعد از انقلاب در آن دوره ثبت شد. پایین ترین نرخ تورم منطبق به دولت موسوی است که در نیمه دوم جنگ در سال ۱۳۴۴ تورم زیر ۶ درصدی را به دست آورد. میزان سرمایه گذاری دولت وقت در امور زیر بنایی در جامعه روستایی در ۱۰ سال نخست وزیری بعد از انقلاب ۱۱ برابر شد که این عمل هرگز بعد از آن دولت تکرار نشد.

در ایران در سال های ۱۳۷۰ و ۱۳۶۹ برنامه ریزی هایی برای ایجاد بخش های خصوصی نوپا در کشور انجام گرفت ولی این بخش به نام بخش خصوصی به شکل صحیح آن در کشور نداریم و خصوصی سازی به شکل صحیح و حقیقی آن در کشور شکل نگرفته است و زمانی که گفته می شود یک بخشی خصوصی شده در واقع آن بخش به نهاد های شبه دولتی و نظامی سپرده شده است. دولت هشتاد با رای فاطح ۲۰ میلیونی مردم به سید محمد خاتمی در خرداد ۱۳۷۶ آغاز به کار کرد در دولت اول خاتمی از نظر اقتصادی دولت با ننگانه هایی رو به رو شد. کاهش قیمت نفت تا مرز ۸ دلار، درآمد ارزی دولت را به شدت تنزل داده و کشور را به مرز بحران کشیده بود. رویه دولت های خاتمی حرکت در جهت اصلاحات اقتصادی بود و یکسان سازی نرخ ارز یکی از آن برنامه ها بود که با اعتقاد برخی با این عمل می شد جلوی بسیاری از رانت ها را گرفت. همچنین متوسط نرخ تورم در دولت های او ۱۵ درصد رسید که با توجه به دولت های پس از انقلاب میزان خوبی است.

تقلع لوچ شکل گیری سیاست های نئولیبرالیسم در کشور از سال ۱۳۸۴ به بعد با آمدن دولت نهم آغاز شد و راه جنگ اندازی شرکت ها و تشکیلات وابسته به نهاد نظامی در فعالیت های اقتصادی هموارتر شد و بسیاری از قراردادهای کلان و بنگاه های دولتی بدون رعایت شریکات قانونی به نیروهای نظامی سپرده شد تا جایی که چند ماه پس از روی کار آمدن دولت یازدهم اسلحه جیانتگری معاون رییس جمهور وقت برای نخستین بار به طور رسمی افغان کرد که در جریان اجرای اصل ۴۴ موسوم به اصل خصوصی سازی تنها ۱۷ درصد از دارایی های دولتی به بخش خصوصی واقعی واگذار شده و ۸۲ درصد آن در اختیار شرکت های شبه دولتی است که اغلب این ها به طور مستقیم یا غیر مستقیم وابسته به نهاد نظامی هستند. نکته قابل توجه این هست که با وجود این همه موارد چرا رییس جمهور دولت یازدهم ۱۲۵ درصد از بودجه کل کشور را به نهاد های نظامی اختصاص داده است؟

تنها راه نجات طبقات پایین جامعه از فقر تحصیل است که در حال حاضر ۷۵ درصد از دانشگاه های کشور خصوصی شده و از دانشجویان پول دریافت می شود که این نوعی بسیار واضح و آشکار از بی عدالتی است که فقط افرادی که

بهداشت ۶۶ تا ۹۶

محمد رفیعیان پور

اصحبت عظیم حوزه بهداشت و درمان پزشکی بر همگان روشن است ؛ حال که در پیش روی خود حربه بزرگ انتخابات را داریم ، نکاهی کوچک به این وزارتخانه و عملکردش در دولتهای گذشته خالی از لطف نیست.

برای این امر به بررسی عملکرد این وزارتخانه در چهار دولت اصلی میپردازیم :

۱. سال های ۱۳۶۸ - ۱۳۶۰ که دو دوره ریاست جمهوری آن بر عهده سید علی خامنه‌ای و ریاست کابینه آن بر عهده نخست وزیر میرحسین موسوی بود -

در این دوره دکتر هادی مفاتی وزارت بهداشتی را بر عهده داشت که به دلیل شرایط نامطلوب جنگ و تحمیل تعداد بالای مجروحین به سیستم پزشکی کشور ، به شدت تحت فشار بودند و شاید نتوان انتظار زیادی از ایشان داشت اما از اقدامات ایشان میتوان به توسعه خانهای بهداشت اشاره کرد که پیش از وزارتخانهشان را در کلون توجهات قرار داد.

۲. سال های ۶۸-۶۶ مستند این وزارتخانه در دستان سید علیرضا مرندی بود . در دوره وزارت ایشان لایحه تشکیل وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی به تصویب رسید.

از اقدامات دیگر ایشان در زمان خدمت در این وزارتخانه مطرح کردن قانون تنظیم بهداشت (کنترل جمعیت و مهار رشد بی رویه آن) ، همچنین ، افزایش دانشگاههای پزشکی در کشور و تشکیل شبکههای بهداشتی از دیگر اقدامات مهم او بود شاید به ذکر است ایشان در پایان دوره وزارت منخر به دریافت جوایزی از سوی یونسکو و سازمان بهداشت جهانی شدند .

۳. به سراغ سال های ۱۳۶۸ - ۱۳۶۶ برویم ، سالهایی که در دو دوره چهار ساله مرحوم اکبر هاشمی رفسنجانی ریاست آن را برعهده داشت .

در ابتدای این دوره دکتر فاضل بر مسند وزارت بهداشت کشور تکیه کرده بود که توسط مجلس وقت استعفا و سپس برکنار شد . پس از آن دکتر رضا ملکزاده این مسئولیت را بر عهده گرفت که در دوره ایشان اقدامات موثری از جمله توسعه شبکههای بهداشتی، نگاه جدی تر به اورژانس و در نتیجه آن تأسیس پایگاههای متعدد اورژانس در کشور، تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی، مورد توجه قرار دادن بیمه درمان کارمندان دولت و به نتیجه رساندن قانون تنظیم خانواده و تصویب آن ، صورت گرفت .

از مهمترین اقدامات ایشان در زمان وزارت فزون باآموزی پزشکان و جامعه پزشکی بود که در پی آن برای اولین بار لزوم آموزش حین خدمت در جامعه پزشکی به شکل قانون درآمده و مورد توجه جدی نظام سلامت کشور قرار گرفت.

یکی از بزرگترین مشکلات در دوره وزارت ایشان کم بودن یا نبودن افراد متخصص بود که ایشان حدود ۱۰۰ نفر را از دانشگاههای مختلف انتخاب کرده و در بهترین دانشگاههای مختلف دنیا بورس داد که اکثر این افراد برگشتند و امروز بهترین و برجستهترین پزشکان کشور هستند.

بیمه همگانی یکی دیگر از اقدامات وزارت بهداشت در این دوره بود در آن زمان قانون بیمه فقط در بیمه تأمین اجتماعی و بیمه کارکنان دولت خلاصه میشد و چیزی به نام بیمه همگانی وجود نداشت . در آن برهه وزارت کشور همراه با سازمان برنامه و بودجه قانون بیمه همگانی را تدوین کرد در هیئت دولت مصوب کرده و بعد به مجلس برده شد که پس از اتمام وزارت ایشان به تصویب رسید.

در دوره دوم ریاست جمهوری هاشمی نیز مجدداً دکتر مرندی به وزارت بهداشت گماشته شد .

۴. و اما دولت اصلاحات و سید محمد خاتمی ۱۳۸۲-۱۳۷۶

در دوره اول ریاست جمهوری سید محمد خاتمی ، دکتر محمد فرهادی که در که در دولت دوم میرحسین موسوی وزارت فرهنگ و آموزش کشور را برعهده داشت ، ایشان به سمت وزارت بهداشت گماشته شد . در دوران وزارت او گشایهای موثری در کنترل و ریشه کنی انواع بیماریهای واگیر و غیرواگیر صورت گرفت. همچنین در زمینه دارو نیز تأمین دارو با کیفیت مطلوب ، بیمهسازی مصرف دارو و از همه مهمتر خودکفایی در صنعت تولید دارو ، در کلون توجهات این وزارت خانه قرار گرفت .

و اما در دوره دوم ریاست جمهوری سید محمد خاتمی مسئولیت وزارت بهداشت به دکتر سعید پزشکیان واگذار شد .

از ویژگیهای برجسته وزارت بهداشت در این دوره توجه ویژه آن به افراد بی بضاعت بود که منجر به ارائه خدمات به اقشار آسیب پذیر شد و همچنین تصویب و اجرای قانون بیمه روستایی و آراه طرح بیمه افرادی بی بضاعت نیز در این راستا بود .

از فعالیتهای مهم این دوره تصویب و اجرای قانون بیمه بستری ، راه اندازی طرح پزشک خانواده و تغییر روند تحلیلات و ارزیابی مستمر علمی بخش آموزش و افزایش مشارکت خارجی بود .

در پی تلاش وزارت بهداشت و همکاری مجلس در آن برهه بود که بودجه این وزارتخانه به حدود دو برابر افزایش یافت .

دولت نهم و دهم ، محمود احمدی نژاد ۱۳۸۹-۱۳۸۲

وزارت بهداشت را در دولت نهم باقری‌لنگرانی اداره میکرد که از مهمترین اقدامات آن می‌توان به برداشتن موانع اداری بر سر راه ساخت بیمارستان های نیمه ساخته کشور اشاره کرد .

اما دولت دهم که شاید بتوان گفت خیرسازترین و حاشیه‌سازترین روزهای وزارت بهداشت را به چشم خود دید .

وزارت بهداشت در این دوره را مرضیه وحیددستجردی بر عهده داشت از خیرسازترین اقدامات او انحلال دانشگاه علوم پزشکی ایران بود ، آن سال ۸۹ اطلاعاتی بر صفحه پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت قرار گرفت که حکایت از منحل شدن دانشگاه علوم پزشکی ایران داشت. بدین ترتیب تمام واحدها به دو دانشگاه دیگر یعنی دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی منتقل شد اتفاقی که مخالفان و منتقدان فراوانی را به صف کشید . که محمود احمدی‌نژاد از آن اظهار بی‌خبری کرد ولی دستگیری بر اطلاع رئیس‌جمهور از اجرای این طرح اصرار داشت .

دستگیری را نمی‌توان مقصر تمام ناگامی‌های حوزه بهداشت در دولت دهم دانست چرا که دولت به ریاست محمود احمدی‌نژاد نیز سهم مهم گیری در این ناگامی‌ها داشتند همچنان که مرضیه دستجردی در مورد اجرای هدفمندسازی یارانهها تذکر داده بود که ؛ اجرای فاز دوم هدفمندسازی یارانهها بر حوزه سلامت آثار منفی دارد، درصورتی این تأثیرات منفی بر حوزه بهداشت و سلامت بی‌تأثیر خواهد بود که مبالغی از درآمد حاصل از هدفمندسازی یارانهها به حوزه بهداشت و درمان و تأمین اجتماعی مردم اختصاص یابد.

مشکل دیگر بر سر راه وزارت بهداشت در این دوره مسائل ارزی بود . بر اساس آمار فروش ریالی داروهای تولیدی از ۱۱ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۶ به ۲۰ میلیارد ریال در سال ۹۰ رسیده یعنی ۸۰ درصد افزایش

داشت اما فروش داروهای وارداتی از ۶۲ میلیارد ریال در سال ۸۶ به ۱۵۴ میلیارد ریال در سال ۹۰ رسید که افزایش ۲۴۶ درصدی داشت. بر همین اساس کارشناس حوزه سلامت و اقتصاد درمان غلظ سیاست‌های واردات دارو بر سیاست تولید داخلی دارو را دلیل بر ماندن وزارت بهداشت در پتانسی کمبود دارو در کشور تحلیل می‌کنند.

مسئله دیگر مبارزه دولت و مجلس با قانون تنظیم خانواده بود که سبب تصویب طرح‌های تشویقی برای فرزند آوری شد و کتاب‌های تنظیم خانواده نیز از دانشگاه‌ها جمع‌آوری شد. اما وزارت بهداشت رویکرد دیگری داشت. مرضیه وحیدستجری در تاریخ ۲۷ مهرماه ۱۳۹۱ عنوان کرد: «تنظیم خانواده از اول به زور نبود و الان هم افزایش جمعیت بر زور به مردم تحمیل نمی‌شود». همین اظهار نظر کافی بود تا دو روز بعد بودجه برنامه تنظیم جمعیت وزارت بهداشت به طور کامل حذف گردد.

همانطور که گفته شد نمی‌توان تمام کوفته‌ها و قصور را به پای مرضیه دستجری نوشت بدون شک از مهم‌ترین مسائلی که دولت ملصر آن بود بحث قانون پزشک خانواده بود.

از ابتدای دهه ۷۰ مزمنه اجرایی شدن این قانون شنیده میشد، هرچند در دولت هفتم و هشتم نیز به نتیجه نرسید ولی همواره تلاش برای اجرایی کردن آن بر سر کار بوده است اما در دولت نهم باقری لنگرانی به کل از اجرای این قانون سر باز زد و در دولت دهم وقتی دستجری خود را وزیر «پزشک خانواده» خواند و سعی در اجرای آن داشت به بن بست اعتبارات از سوی دولت رسید و رسانه‌ها با میان‌داری سازمان نظام پزشکی کشور همه قصورات در اجرای این برنامه را به حساب انتقادات خود از وزیر بهداشت نوشتند. در صورتی که به گفته اعضا کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی که دو وزیر بهداشت سابق را در ترکیب خود دارد: اگر اعتبارات کافی از سوی دولت برای اجرای برنامه پزشک خانواده به وزارت بهداشت می‌رسید این برنامه در دولت دهم اجرایی می‌شد!

علی لاریجانی در این باره می‌گوید: در زمان وزارت خاتم دستجری برای متعادل‌سازی و رفع مسائل حوزه بهداشت و درمان، در مجلس تلاش شد منابعی به میزان ۶ هزار میلیارد تومان که پیشنهاد ایشان بود به بودجه سالانه وزارت بهداشت و درمان اضافه شد. این اقدام با سختی و تلاش نمایندگان محقق شد اما از آنجایی که مدیریت اجرایی کشور مسیر درستی نداشت منابع به وزارت بهداشت و درمان تخصیص نیافت دولت یازدهم و دکتر حسن روحانی ۱۳۹۲-۱۳۹۳

دکتر سید حسن قاضی‌زاده هاشمی با رای اعتماد مجلس کلید وزارت بهداشت دولت یازدهم را در دست گرفت. اگر بگوییم این دوره طلایی‌ترین دوره در حوزه بهداشت است بی‌راه نرفته‌ایم، دستاوردهای دولت در زمینه بهداشت آنقدر زیاد هستند که ما تنها به خلاصه‌ای از آن‌ها اکتفا می‌کنیم.

طرح تحول سلامت از ارزشمندترین دستاوردهای دولت یازدهم در حوزه بهداشت و درمان کشور بود.

شش برنامه اصلی طرح تحول سلامت اجرا شده است که عبارتند از:

۱. برنامه ارائه خدمات و مراقبت‌های بهداشتی درمانی (خدمات نوین سلامت) به روستاییان، عشایر و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر جمعیت
۲. برنامه ارائه خدمات و مراقبت‌های بهداشتی درمانی (خدمات نوین سلامت) به حاشیه‌نشینان و شهرهای دارای ۲۰ تا ۵۰ هزار نفر جمعیت

۳. برنامه ارائه خدمات و مراقبت‌های بهداشتی درمانی (خدمات نوین سلامت) به شهرهای بالای ۵۰ هزار نفر جمعیت و ارتقا آن به کلان شهرها
۴. ارتقا سواد سلامت جامعه با اجرای برنامه ملی ترویج و توسعه خودمراقبتی و توانمندسازی مردم
۵. برنامه تقویت و نهادینه‌سازی همکاری‌های بین شهری
۶. برنامه بهداشت عمومی (آب سالم، غذای ایمن، رژیم غذایی سالم و هوای پاک)

همچنین بهره‌مندی ۳۹ میلیون نفر از جمعیت شهرهای بالای ۲۰ هزار نفر و ۱۰ میلیون نفر از حاشیه‌نشینان از خدمات جامع سلامت را نیز باید به خدمات این دوره وزارتخانه اضافه کرد.

از دیگر خدمات دولت در این برهه می‌توان به احداث خانه‌های بهداشت در شهرها و روستاهای مختلف و اجرای طرح پزشک خانواده در ۳۹۸۷ مرکز بهداشتی، تحت پوشش قرار دادن ۸۵ هزار کودک دارای سوء تغذیه به کمک کمیته امداد، بازسازی بیمارستان‌های فرسوده، توسعه اورژانس کشور، کاهش هزینه بستری و حمایت از بیماران بستری و کاهش هزینه پرداختی مستقیم از سوی مردم، کاهش قیمت میانگین اقلام دارویی اشاره کرد.

از مهم‌ترین اقدامات وزارت بهداشت نیز می‌توان صدور دفترچه بیمه سلامت ایرانیان را نام برد. با اجرای این طرح بهره‌مندی ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ نفر از پوشش بیمه‌ای خدمات درمانی به بالاتر از ۹۵٪ رسیده است. همچنین می‌توان پیشرفت در زمینه آموزش و پژوهش، تحت پوشش قرار دادن جمعیتی چشمگیر برای مراقبت‌های سلامتی روان و افزایش سلامت و بهداشت غذا را نیز به این دستاوردها اضافه کرد.

سیاست خارجی، منفعت داخلی

محمد مهمن صدوقیان

تصویب شد و وجهه بسیار مطلوب و صلح‌طلبی را از ایران و انقلاب اسلامی در جهان ایجاد کرد. ایجاد تعاملات گسترده اقتصادی با اروپا اثر گذاری مناسب و مفید در اروپا و پیشبرد منطقی سیاست‌های ایران در قبال رژیم صهیونیستی که به انزوای این رژیم در برابر ایران منجر شد از جمله دستاوردهای دولت اصلاحات در زمینه سیاست خارجی است. کمال خرازی در ۸ سال دولت اصلاحات پست وزارت امور خارجه را در اختیار داشت. اما دولت اصلاحات در سال‌های پایانی با یکی از پیچیده‌ترین مسائل تاریخ انقلاب اسلامی درگیر شد. پرونده هسته‌ای ایران هر روز مورد حساسیت بیشتری قرار می‌گرفت. پرونده‌ای که تمامیت ارضی، سیستم اقتصادی و صنعت کشور را تهدید می‌کرد. همچنین احتمال کشیده شدن ایران به یک جنگ هزینه‌زای دیگر با اشغال افغانستان و عراق روزبه‌روز محتمل تر می‌شد. مجموع این شرایط، مذاکره در مورد فعالیت‌های هسته‌ای ایران را اجتناب‌ناپذیر کرد. پس از انجام مذاکرات طولانی و سخت بالاخره در مذاکرات تهران در سال ۱۳۸۲ ایران پذیرفت که پروتکل الحاقی را امضا کند. در دور بعدی مذاکرات در برکسل نیز ایران تا زمان تکمیل بازرس‌ها در تحقیقات آزادی گزدهی در نظر را به حالت تعلیق درآورد. در مقابل نیز اروپا متعهد شد که از ایران برای خروج پرونده هسته‌ای از شورای حکام و حل روانمند این مسئله همکاری کند. اما با بدعهدی اروپایی‌ها ایران با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد به علت بدعهدی طرف مقابل به تعادش در دو توافق تهران و برکسل عمل نخواهد کرد. این واکنش تهدیدات بزرگی را برای ارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت به وجود آورد و همین مسئله زمینه‌ساز مذاکرات جدیدی در پاریس گردید. حسن روحانی رییس تیم مذاکره کننده ایران حصول توافق در آن برهه را برای کاهش تنش‌ها علیه کشور و جلوگیری از ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت ضروری می‌داند. مذاکرات پاریس با توافق دو طرف پایان پذیرفت. به طور کلی با پایان مذاکرات در دولت خامنه‌ی ضمن اجرای پروتکل الحاقی از سوی ایران برخی تعلیق‌های داوطلبانه نیز در جهت حل منطقی و کم ضرر این مسئله انجام شد. اما پس از ادامه مناقشات و بدعهدی‌ها با درخواست رهبری دولت موظف به عدم رهایت به تعهدات خود در مذاکرات و فک پلمپ از تأسیسات غنی سازی ایران شد. همزمان با این اتفاقات محمود احمدی‌نژاد در انتخابات ۸۸ به ریاست جمهوری ایران رسید. او سرالیمه فک پلمپ هزار پیگیری کرد این تصمیم موجب شد تا در بهمن ماه ۱۳۸۲ پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع شود.

شکل‌گیری آرمان‌ها و آرزوها پس از رخداد یک انقلاب امری گریزناپذیر است. آرمان‌هایی چون فساد منافع با امپریالیسم نوین، صهیونیسم ستیزی و استقلال سیاسی کشور از شرق و غرب، سواست انقلابیون اسل ملی در انقلاب ۵۷ بوده است. اما به واقع آنچه اکنون پس از گذشت قریب چهل سال از عمر انقلاب می بینیم سرکوب آرمان‌طلبی انقلابیون اسل و نینما و تکراری شدن شعارهایی برسانای این آرمان‌هاست.

برای بررسی دقیق شرایط کنونی سیاست خارجی ابتدا لازم است یک توریق اجمالی بر تاریخ دولت‌ها در ایران بزنیم.

دولت موقت به ریاست مهندس بازرگان درحالی که مسئولیت خطیر و سرنوشت ساز پیروزی بدای کشور پس از انقلاب را داشت دچار یک شوک عظیم شده اشغال سفارت آمریکا توسط برخی دانشجویان و نخبگان، دولت بازرگان را به شدت تحت فشارهای خارجی قرار داد. از علی اساسی استعفا مهندس بازرگان نیز عدم همکاری دستنگاهای دیگر در کشور برای حل این بحران بین‌المللی بود. سه دولت بعدی اما بحرانی بزرگتر و سخت تری به نام جنگ را تحمل کردند. مسئولیت‌های سنگینی چون مذاکرات بین‌المللی برای ایجاد صلح، تأسیس عنوت مورد نیاز جنگ و همچنین کالاهای مهم و اساسی برای اداره کشور و از همه مهمتر همکاری با سازمان ملل برای پیگیری وضع اسرا و مجروحین حاصل از جنگ کار را برای دستنگاهای سیاست خارجی دشوار کرده بود. میرحسین موسوی در دولت‌های بنی‌صدر، رجایی و دولت دوم موقت به نخست‌وزیری مهدوی کنی و همچنین علی‌اکبر ولایتی در دولت میرحسین موسوی به عنوان وزرای خارجه جنگ تحمیلی فعالیت کردند. اما با پایان جنگ و ایجاد فرصت برای بازسازی کشور، دولت سازندگی در کنار تلاش برای بهبود تخریب‌های حاصل از جنگ به ترسیم روابط کشور با منطقه پرداخت. شخصیت مورد وثوق ایستاده هاشمی در بین کشورهای منطقه باعث شد حجم تنش‌ها علیه ایران در منطقه کاهش یابد و احتمال وقوع جنگ مجدد به صورت کامل از بین برود. شاید از مهمترین اقدامات دولت سازندگی در این زمینه از بین بردن دغدغه‌های کشورهای منطقه در مورد برخی جرمات تندرو در داخل ایران برای دخالت در امور داخلی آن‌ها و تئوری‌هایی که تحت عنوان صدور انقلاب اسلامی مطرح می‌شد بود. علی‌اکبر ولایتی در هشت سال دولت هاشمی نیز به عنوان وزیر امور خارجه ایران حضور داشت.

پس از دوم خرداد ۱۳۷۶ و انتخاب شدن سیدمحمد خامنه‌ی به عنوان رئیس جمهور دوران نوین سیاست خارجی در ایران آغاز شد. دولت خامنه‌ی ضمن حفظ دستاوردهای دولت‌های قبل در زمینه سیاست خارجی به گسترش روابط ایران و تعامل با قدرت‌های اقتصادی جهان پرداخت. طرح گفت‌وگوی تمدن‌ها به پیشنهاد خامنه‌ی در سازمان ملل متحد که با اکثریت قاطع در رای‌گیری

برجام» رسید هر چند که نقدهای بسیاری به این توافق نامه وارد شده است اما بلاشک این توافق هسته‌ای گام بزرگی در جهت حفظ امنیت کشور و بازسازی اعتبار ایران در جامعه جهانی بود. وزارت خارجه اما پس از حصول توافقی مسئولیت های سنگین تری از جمله پیگیری اجرای بدون تنزل برجام، بازسازی روابط سابق ایران با اروپا و اتخاذ سیاست‌های منطقی در قبال مسائل مختلف منطقه و جهان را برعهده داشته است. وزارت خارجه ایران توانست باز دیگر دروازه‌های اروپا را برای صادرات محصولات پتروشیمی و نفتی به روی ایران باز کند. و این اقدامات، وزارت خارجه را در کنار وزارت بهداشت و نفت در صدر بهترین وزارتخانه‌های دولت یازدهم قرار داد.

مسئله کنونی سیاست خارجی فرورفتن ایران در باتلاق تحولات منطقه است. تیره و نار شکن روابط ایران و عربستان به عنوان دو قدرت برتر منطقه به دنبال اتفاقاتی از جمله حادثه منا و پس از آن اشغال سفارت عربستان به دست تندروها موجب ایجاد تلاطم عظیمی در رخدادهای منطقه شده است. پس از سرکوب بهار عربی در برخی از کشورها همچون سوریه، یمن، بحرین و مصر سیاست‌های چندگانه ایران در قبال این کشورها کاملاً غیرمنطقی و بعضاً غیر اخلاقی بوده است. حمایت کامل ایران از فشار اسد در سوریه و از طرفی حمایت از گروه‌های مخالف منصوره‌های در یمن و آل خلیفه در بحرین بخشی از این سیاست های چندگانه است.

هرچند که حفظ تمامیت ارضی و امنیت کشور از درجه اهمیت بسیار بالایی برخوردار است اما این مسئله نمی‌تواند توجیه مناسبی برای ابطال نقشی از جانب ایران باشد که همبانی دیگر کشورها باعث از بین رفتن ثبات در منطقه شود. پایبندی به راه حل سیاسی و دست کشیدن از تعصبات مذهبی و فرقه‌ای برای حل مشکلات سوریه و یمن ضروری است. سیاست‌های بهره‌کشی امنیتی از دیگر کشورها با آرمان های استقلال طلبانه انقلاب ایران منافیات جدی دارد.

پرهیز از ادبیات وحشت و جنگ طلبی، رعایت اصول بی طرفی در مناقشات داخلی کشورهای منطقه و همکاری و حمایت از راه حل‌های سیاسی بحران‌های منطقه می‌تواند ایران را در زمینه سیاست خارجی بار دیگر به شرایط مناسبی برساند. کلید صلح در منطقه خاورمیانه بازگشت همه قدرت‌های آن به موضع عقلانی و پرهیز از تفکرات امپراطوری خواهی است. آنچه دولت آینده و سیاست خارجه ایران به آن نیاز دارد عادی سازی روابط با دیگر کشورهای جهان است. تلاش در جهت پایان دادن به درگیری‌های فرقه‌ای در منطقه و ایجاد ارتباط و گفتگو بین ایران و کشورهای موثر در منطقه می‌تواند امنیت ملی و اقتصاد کشور را تقسیم کند. در بعد جهانی نیز ادامه روند احیای روابط بین ایران و جهان برای رسیدن به وضع مطلوب گذشته خود نیاز به اهتمام و تلاش جدی تری دارد.

با ریاست محمود احمدی نژاد تصمیمات منطقی و علمی از دستگاه سیاست خارجی ایران رخت بر بست. پایان حضور ایران در عرصه‌های بین المللی و ارائه یک وجهه جنگ طلب، افراطی و خشن از ایران تنها بخشی از نتایج این عملکردهای غیرمنطقی است. در دولت‌های نهم و دهم به تفریح وزارت امور خارجه اعتبار و جایگاه خود را از دست داد. برکناری منوچهر متکی در حالی که در حال انجام سفرهای خارجی بود از اعتبار این وزارتخانه در سطح بین الملل نیز کاست. سخنرانی های رادیکال و جنگ طلبانه احمدی نژاد در سازمان ملل موجب شد تا حساسیتها در مورد ایران افزایش یابد. در این شرایط پیرونده هسته ای نیز روزی بروز بحرانی تر شد و در نهایت به صدور قطعنامه‌های شدیدی علیه ایران در شورای امنیت منجر شد. همچنین ایران به علت سرکوب گسترده معترضین در انتخابات سال ۸۸، و بازداشت شدن فعالین مدنی و سیاسی از طرف فعالین مدنی و حقوق بشر در جهان به نقض حقوق بشر نیز متهم شد. منوچهر متکی و علی اکبر صالحی وزرای خارجه ۸ سال دولت احمدی نژاد بودند اما از قدرت الگوانی بالایی در مقابل احمدی نژاد برخوردار نبودند.

با متشنج شدن روابط ایران با جهان لزوم از سرگیری مذاکرات هسته ای بیشتر احساسی شد. علی لاریجانی و سعید جلیلی از مذاکره کنندگان ارشد هسته‌ای در دولت احمدی نژاد بودند که علی لاریجانی به علت عدم هماهنگی با رئیس جمهور و دیگر دستگاهها و سعید جلیلی به علت عدم تهر لازم در شیوه‌های مذاکره در به سرانجام رساندن مذاکرات توفیقی به دست نیاوردند.

از دیگر مسائلی به وجود آمده در دولت احمدی نژاد تیره شدن روابط ایران با کشورهای منطقه بود. اتخاذ سیاست‌های دوگانه در قبال کشورهای منطقه و ایجاد فضا برای دخالت دیگر دستگاهها در امر سیاست خارجی از دلایل بروز این شرایط برای ایران شد.

در انتخابات سال ۹۲ اما حسن روحانی که به شیخ دیپلمات معروف بود با شعار ایجاد توافقی برده در زمینه هسته ای پا در عرصه انتخابات گذاشت و توانست در برابر دیگر نامزدها که نماد ادامه رویه قبل در قبال پیرونده هسته‌ای بودند پیروز شود. دولت یازدهم به محض شروع کار اعتبار و شخصیت وزارت خارجه را بازگرداند. حسن روحانی با انتخاب وزیر خارجه به عنوان مسئول مذاکرات هسته‌ای و ایجاد ترکیبی علمی و متخصص از دیپلمات‌ها، حقوقدان‌ها و دانشمندان هسته‌ای خود را برای میدان مذاکره آماده کرد. رای اعتماد گرفتن محمود جواد طریف از مجلس برای تصدی این وزارتخانه گام پایداری در جهت حل پیرونده ایران در شورای امنیت بود.

با تلاش و مذاکرات فراوان تیم مذاکره کننده در نهایت پس از یک توافق موافقت شایعانه ایران در تیرماه ۱۳۹۴ با شش کشور بزرگ جهان به توافقی جامع تحت عنوان «برنامه جامع اقدام مشترک» یا

درد نان اگر ...

یکی از نکات مهمی که در ۴۳ سالخیزه انتخاباتی ریاست جمهوری قابل مشاهده هست شعارهای پوپولیستی و عوام قریبانه برخی از کاندیدا می باشد که با حرف خود را حامی مستضعفان و محرومان جامعه می دانند تا بتوانند با این شعارهای آرایی را بدست بیاورند.

که دلیل اصلی آن این است متأسفانه بعد از ۳۹ سال از انقلابی که به نام مستضعفان و با شعار عدالت و آزادی بوده است، میلیون ها نفر از مردم این کشور زیر خط فقر زندگی می کنند و درد نان دارند.

در این نوشتار تجربه عملکرد دولت برآمده با این شعار ها مورد بررسی قرار گرفته است، که چه تاثیری بر فرهنگ و اقتصاد کشور گذاشته است.

دولت نهم و دهم که در سال ۱۳۸۴ با شعارهای پوپولیستی با به عرصه سیلی گذاشت بیشترین درآمد نفتی ۱۰۰ سال اخیر را داشته است، ولی متأسفانه در نقطه عطف آن که میتوان اسم آن را کودتای اقتصادی سال ۹۰ علیه تولید و کار دانست، زبان های جبران ناپذیری بر کشور وارد ساخته است. سیاست هایی که در همان سال ۱۷۰ نفر از اقتصاددانان کشور در نامه ای با آن مخالفت نموده و از ریاست جمهور وقت خواسته بودند از اجرای آن جلوگیری نماید. اجرای سیاست هایی که شامل یارانه چهل هزار تومانی، واردات بی رویه اقلام مصرفی، افزایش بدون کارشناسی هزینه های حامل انرژی، افزایش سیصد درصدی ارز خارجی، کاهش یک سومی ارزش پولی کشور، افزایش ۶۰۰ درصدی نقدینگی کشور، تورم بالای ۴۰ درصد، رکود تورمی، بی ثباتی قیمت ارز و شاخص قیمت ها و همراه با تحریم های بین المللی ضربه ی سهمگینی بر تولید کشور وارد کرد که اثرات زیان باری بر فرهنگ و اجتماع وارد کرده است.

فرهنگ تولید و کار جای خود را به فرهنگ دلالتی و رانتی داده است.

-ارزش کار بسیار پایین تر از ارزش سرمایه میباشد. همانطور که در حال حاضر مبینیم ارزش سپرده سرمایه یک میلیاردی در بانک مبالغه سود بیست میلیون را دارد و ارزش کار کارگر با یک ماه کار روزانه ۸ ساعت کار ۹۲۰ هزار تومان میباشد، که تفاوت فاحشی بین ارزش سرمایه و کار از سیاست های استعماری سرمایه داری میباشد.

-تضاد طبقاتی فاحش در جامعه به علت اینکه ارزش سرمایه سرمایه دار در جامعه بدون کار هر روز افزایش می یابد و فقیر به علت ارزش کم کار همیشه در گیر و دار معیشت زندگی می باشد و رشدی نمی تواند داشته باشد.

-تجزیه و فساد و فحشا هر روز به خاطر فقر و تضاد طبقاتی افزایش می یابد.

-آمار بالای بیکاری جوانان به علت ضعف تولید در داخل کشور -افزایش رانت و فساد اقتصادی به علت ساختار رانتی و تو در تویی نهادهای

-شرایط رکود با نقدینگی بالا که منجر به رکود تورمی می شود. همه این عوامل دست آورد دولتی است که بدون برنامه کارشناسی شده و با شعارهای پوپولیستی در ۸ سال بر کشور وارد کرده است. و در حال حاضر برخی از کاندیدا دوباره با همین حربه در تبلیغات انتخاباتی خود استفاده می نمایند چون همچنان خیلی از مردم مشکل معیشت اقتصادی و درد نان دارند و معضلات بیکاری دامنگیر کشور هست.

راه حل این مشکل جز تقویت تولید داخلی با استفاده از برنامه بلند مدت اقتصادی با مدیریت درست که میبانی بر کارآمدی باشد نیست و با شعار نمی توان آن را حل کرد.